Health Digest
ကျန်းမာရေးနှင့် ဆေးပညာဂျာနယ်
JOURNAL

Health Digest, 11 May 2005

ဒီလိုမြင်ကြတယ်

ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် UNICEF တို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ကျန်

ဒေါက်တာကျော်သင်း

လက်ထောက်စီမံချက်အရာရှိ
UNICEF (မြန်မာ)

UNICEF မှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ကျန်းမာရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့လုပ်ငန်းတွေကတော့အစားအစာနှင့်အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း၊အမျိုးသမီးနှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၊ **HIV/AIDS** ကာကွယ်တားဆီးရေးလုပ်ငန်းဆိုပြီးအဓိကလုပ်ငန်း(၄)ခုရှိပါတယ်။အာဟာရလုပ်ငန်းကတော့ အများကြီးရှိပါတယ်။ ကလေးတွေ အသက်အရွယ်အလိုက်ရှိရမယ့်ကိုယ်အလေးချိန်ရရှိစေရန်ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ဗီတာမင်အေချို့တဲ့မှုကာကွယ်ရေးအတွက်ဗီတာမင်အေပါဝင်ဆေးများတိုက်ကျွေးခြင်း၊အမျိုးသမီးများသွေးအားနည်းရောဂါကာကွယ်ရေးအတွက်သံဓာတ်ပါဝင်တဲ့ဆေးပြားတိုက်ကျွေးခြင်း၊ အိုင်အိုဒင်းချို့တဲ့ရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေးပါတယ်။ ပြီးတော့ ဘေးကင်းစိတ်ချရသောမွေးဖွားမှုရရှိရေးမွေးကင်းစကလေးပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးအဖြစ်များသောကလေးရောဂါများအသက်

စာမျက်နှာ(၁၈)သို့

ဒေါက်တာစောလွင်

မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူး
ကော့မှူးမြို့နယ်

ဝန်ထမ်းအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်လာခဲ့တာ(၁၇)နှစ်ရှိပါပြီ။ မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးတာဝန်ကိုပထမဦးစွာမကွေးတိုင်းထီးလင်းမြို့နယ်မှာ (၃)နှစ်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး၊ယခုကော့မှူးမြို့နယ်၊ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးတာဝန်ကို ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊မေလကစပြီးတာဝန်ထမ်း ဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ကော့မှူးမြို့နယ်အတွင်းမှာ လူဦးရေ(၁၃၆,၆၁၈)ဦးရှိပြီး၊ (၅)နှစ်အောက် ကလေး(၂၀,၃၅၈)ဦး၊ အသက်(၁၅)နှစ်မှ(၄၅)နှစ်အတွင်း အမျိုးသမီး(၃၁,၆၃၇)ဦးရှိပါတယ်။ ကျေးရွာစုစုပေါင်း(၁၂၉)ရှိပြီး၊ ကျေးလက်မှာနေတဲ့လူဦးရေက(၁၂၆,၇၆၃)ရှိပါတယ်။ (၁၆)ခုတင်ဆံ့မြို့နယ်ဆေးရုံတစ်ခု၊ တိုက်နယ်ဆေးရုံ(၂)ခု၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဌာန(၁)ခု၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန(၄)ခု၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (၂၁)ခုရှိပါတယ်။ ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့က ထောက်ပံ့မှုနဲ့ဦးစားပေး

စာမျက်နှာ(၁၉)သို့

ဦးအောင်တိုး

လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူး
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနကော့မှူးမြို့နယ်

လက်ထောက်ကျန်းမာရေးမှူးသင်တန်းပြီးခဲ့တာ (၁၂)နှစ်ရှိပါပြီ။ နတ်စင်ကုန်းကျေးရွာကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်တာကတော့ (၆)နှစ်ရှိပါပြီ။ နတ်စင်ကုန်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနဟာ ကော့မှူးမြို့နယ်မှ(၄)မိုင်ကွာခန့် ကွာဝေးပါတယ်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှာစတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ကျွန်တော်အပါအဝင် အမျိုးသမီးကျန်းမာရေးဆရာမတစ်ယောက်၊ သားဖွားဆရာမငါးယောက်၊ကြီးကြပ်ရေးအဆင့်(၂)တစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ ကျေးရွာအုပ်စု (၁၁)ခု၊ ကျေးရွာပေါင်း (၂၇)ရွာရှိပါတယ်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ (၄)ခုရှိပါတယ်။ နတ်စင်ကုန်းကျေးရွာကျန်းမာရေးဌာနပိုင်နယ်မြေထဲမှာ လူဦးရေ(၂၃,၈၄၉) ရှိပါတယ်။ (၅)နှစ်အောက်ကလေး(၃,၀၁၅)နဲ့ အသက်(၁၅)နှစ်မှ(၄၅)နှစ်အတွင်းရှိအမျိုးသမီး(၆,၀၉၂)ရှိပါတယ်။ ပြည်သူ့အခြေပြုကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများပါဝင်ကူညီ

စာမျက်နှာ(၆)သို့

Jason M. Rush

ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ပြန်ကြားရေးနှင့်
ဆက်သွယ်ရေးဌာန UNICEF(မြန်မာ)

ယခုလို ကော့မှူးမြို့နယ်ကိုလာရောက်ပြီးတော့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းတွေ လေ့လာလို့ရအောင် လေ့လာရေးခရီးစဉ်ကို ပြုလုပ်ရခြင်းရဲ့အကြောင်းရင်းကတော့ပထမအချက်အနေနဲ့ စာနယ်ဇင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို သာမန်အားဖြင့် သူတို့ဘာသာသူတို့ လာရောက်ပြီးလေ့လာကြည့်ရှုခွင့်ရဖို့မလွယ်တဲ့ အခွင့်အရေးကို ရရှိစေချင်လို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်တာကပြည်သူလူထုအတွင်းကျန်းမာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ဆောင်ရွက်မှုတွေ သိရှိသွားအောင်ကျန်းမာရေးအသိပညာများကို ဖြန့်ဝေပေးတဲ့နေရာမှာ စာနယ်ဇင်းမီဒီယာများရဲ့ အခန်းကဏ္ဍဟာ သိပ်အရေးကြီးတဲ့အတွက်လည်းဖြစ်ပါတယ်။ မြို့ပြရဲ့ အပြင်ဘက်မှာရှိတဲ့ ကျေးလက်တောရွာတွေမှာ **UNICEF** က ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိတဲ့ ကလေးများနဲ့မိသားစုများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအကြောင်းကို စာနယ်ဇင်း

စာမျက်နှာ(၂၀)သို့

Jason M. Rush . . မှ

သမားများသိရှိလေ့လာနိုင်ရန်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေ့ဆိုရင် စာနယ်ဇင်းသမားများကိုယ်တိုင်ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးနေသူများနဲ့ ပြည်သူလူထုအတွင်းမှာရှိတဲ့မိခင်များ၊ ကလေးများကိုလည်းကောင်း၊ စေတနာ့ဝန်ထမ်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြတဲ့ ယူနီဆက်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်းလေ့ကျင့်ပေးကာသော ဆက်သွယ်ရေးမှူးလူငယ်၊ လူရွယ်များကိုလည်းကောင်း တွေ့ဆုံပြီး လေ့လာမေးမြန်းခွင့်ရခဲ့ကြပါတယ်။ လူငယ်၊ လူရွယ်များ၊ ကျေးရွာမှာရှိတဲ့ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး လူငယ်အများစုမှာ မျိုးဆက်ပွားကျန်းမာရေး၊ အကာအကွယ်မဲ့လိင်ဆက်ဆံမှုကြောင့်ရနိုင်သောကျန်းမာရေးပြဿနာများစတဲ့ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးနေသေးတဲ့အတွက် သူတို့ကို ကျန်းမာရေးအသိပညာများရရှိနိုင်ရန်စီမံချက်များသင်တန်းများပေးပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သောလူနေမှုပုံစံများရရှိအောင်လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကလေးငယ်များအာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝအောင်ဘယ်လိုကျွေးမွေးပြုစုရမယ်ဆိုတာတွေကိုလည်း ဆွေးနွေးပေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒီဒေသမှာ (၃)နှစ်အောက်ကလေးများရဲ့သုံးပုံတစ်ပုံဟာအာဟာရဓာတ်လုံလောက်မှုမရှိဘဲဖြစ်နေပါတယ်။ အကြောင်းမှာမိခင်များနှင့်ကလေးများကိုပြုစုသူများဟာ ကလေးများကိုအာဟာရဓာတ်ပြည့်ဝအောင်ဘယ်လိုကျွေးရမယ်ဆိုတဲ့ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးနေသေးကြောင်းတွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သန်ကောင်ရောဂါစွဲကပ်ခြင်းကြောင့်ကလေးများအာဟာရမပြည့်ဝဘဲဖြစ်ကြရတာကိုလည်းတွေ့ရပြီးအဲဒီလိုသန်ကောင်ရောဂါမစွဲကပ်အောင် ပြုစုစောင့်ရှောက်တဲ့ကျန်းမာရေးဗဟုသုတရရှိအောင်ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကလေးများအတွက်ပထမဆုံး(၃)နှစ်ဟာသူ့ရဲ့အနာဂတ်ဘဝတစ်လျှောက်လုံးကျန်းမာရေးအတွက် အရေးအကြီးဆုံးအချိန်ကာလ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးများကျန်းမာရေးအတွက် မိခင်များနှင့်ပြုစုစောင့်ရှောက်သူများအနေနဲ့ ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောအမူအကျင့်များကိုပြောင်းလဲလိုက်နာကျင့်သုံးစေခြင်းအားဖြင့်ကလေးများကျန်းမာရေးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ မိသားစုများပြည်သူများသိရှိလာအောင် မီဒီယာစာနယ်ဇင်းသမားများမှ တစ်ဆင့်ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါတယ်။ ယူနီဆက်အနေနဲ့ ဌာနချုပ်မှာပင်နေပြီး၊ ဘာတွေလုပ်နေတယ်ဆိုတာပြောဆိုနေရုံမဟုတ်ဘဲ၊ ယခုလိုအချိန်ပေးကာစာနယ်ဇင်းသမားများကိုခေါ်ပြီးလက်တွေ့ပြသနိုင်တဲ့အခွင့်အရေးကိုယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိအနေနဲ့ယူနီဆက်(မြန်မာ)ရောက်လာတာ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ဩဂုတ်လမှာပါ။ ကလေးသူငယ်များနှင့်မိသားစုများ၊ကျန်းမာရေးတိုးတက်မှုအတွက် ကျန်းမာရေးအသိပညာများ ဖြန့်ဝေရာမှာမီဒီယာစာနယ်ဇင်းများက အလွန်အရေးပါတဲ့ အခန်းကဏ္ဍမှာပါဝင်တယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ စာနယ်ဇင်းများအတွက် တံခါးဖွင့် ကြိုဆိုလျက်ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိစာနယ်ဇင်းသမားများအတွက် လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးမှုကိုလည်းယူနီဆက်က လုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်၊ လူရွယ် စာနယ်ဇင်းသမားများကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးမှုလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ယူနီဆက်အနေနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံမှာကျန်းမာရေး၊ပညာရေး၊ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ အာဟာရဓာတ်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ တိုးချဲ့ကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ၊မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ **HIV/AIDS** ကာကွယ်တားဆီးရေးလုပ်ငန်းများအစရှိတဲ့လုပ်ငန်းတွေမှာ ခန့်မှန်းခြေအမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅) သန်းမှ (၆)သန်းလောက်၊ ဒီနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံအတွက် သုံးစွဲပေးခဲ့ပါတယ်။

မအေးသန်း . . မှ

ကာကွယ်ဆေးထိုးမယ့်ရက်မတိုင်မီ ရပ်ရွာထဲမှာ နှိုးဆော်ပေးပါတယ်။ (၁၅)နှစ်မှ (၄၅)နှစ်အတွင်းရှိ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နိုင်တဲ့အရွယ်အမျိုးသမီးအားလုံးကိုမေးခိုင်ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးဖို့တိုက်တွန်းပြီး စုရပ်ကိုခေါ်ဆောင်ပေးပါတယ်။ ကျွန်မက အရင်တုန်းကဝန်ထမ်းလုပ်ဖူးပါတယ်။ အခုတော့ အလုပ်ထွက်လိုက်တာကြာပါပြီ။ တောအလုပ်ပဲကောက်စိုက်ပါတယ်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူက လောလောဆယ်သင်္ကန်းဝတ်နေပါတယ်။ သားသမီး(၄)ယောက်ရှိပါတယ်။ ယခုလုပ်တဲ့ လူထုဆက်သွယ်ရေးမှူးအလုပ်ကစေတနာ့ဝန်ထမ်းအလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ငွေကြေးမရပေမယ့်၊ ယခင်ကတည်းကအလှူအတန်းတွေကို ကူညီဝိုင်းဝန်းလုပ်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မကမြန်မာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ ကံနဲ့ကံရဲ့အကျိုးကိုကောင်းတာလုပ်ရင် ကောင်းကျိုးရမယ်လို့ယုံကြည်တဲ့အတွက်ကြောင့်လူထုဆက်သွယ်ရေးမှူးအလုပ်ကိုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပါတယ်။